

CUPRINS

CAPITOLUL I

NOȚIUNI INTRODUCATIVE PRIVIND DREPTUL INTERNAȚIONAL 9

1.1. Definiția și trăsăturile dreptului internațional 9

1.1.1. Definiția dreptului internațional..... 9

1.1.2. Trăsăturile dreptului internațional..... 9

1.2. Natura și obiectul dreptului internațional 10

1.3. Diviziunile dreptului internațional 12

1.4. Evoluția istorică a dreptului internațional..... 14

CAPITOLUL II

TEORIA DREPTULUI INTERNAȚIONAL 18

2.1. Raportul dintre dreptul internațional și dreptul intern 18

2.2. Prevederile legislației românești cu privire la raportul dintre dreptul internațional și dreptul intern 20

ANEXA 1. Constituția României (Extras)..... 22

ANEXA 2. Legea privind tratatele (Extras) 24

ANEXA 3. Legea privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (Extras)..... 24

CAPITOLUL III

IZVOARELE DREPTULUI INTERNAȚIONAL 25

3.1. Noțiunea de izvor al dreptului internațional..... 25

3.2. Izvoarele principale ale dreptului internațional 27

3.2.1. Tratatul internațional..... 27

3.2.2. Cutuma..... 28

3.3. Izvoarele subsidiare ale dreptului internațional..... 31

3.3.1. Principiile generale de drept 31

3.3.2. Principiile fundamentale ale dreptului internațional 32

3.3.2.1. Definiție și importanță 32

3.3.2.2. Caracterele principiilor fundamentale ale dreptului internațional 33

3.3.2.3. Codificarea principiilor fundamentale ale dreptului internațional 34

3.3.4. Actele unilaterale 36

3.3.4.1. Actele unilaterale ale statelor..... 36

3.3.4.2. Actele unilaterale ale organizațiilor internaționale 37

3.3.5. Doctrina dreptului internațional 38

3.3.6. Echitatea..... 39

3.3.6. Hotărârile instanțelor judecătorești și arbitrale internaționale 41

3.3.7. Legile interne ale statelor și hotărârile instanțelor naționale de judecată 41

ANEXA 1. Rezoluția Adunării Generale a ONU nr. 2625 (XXV)/1970 – Declarația asupra principiilor dreptului internațional privind relațiile prietenești dintre state conform cartei O.N.U. (Extras).....	42
ANEXA 2. Actul Final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, Helsinki, 1975	47
ANEXA 3. Declarația de independență a Republicii Moldova	53
ANEXA 4. Declarația Guvernului României de recunoaștere a Republicii Moldova (Extras)	55

CAPITOLUL IV

SUBIECTELE DREPTULUI INTERNAȚIONAL.....	56
4.1. Noțiunea de subiect de drept internațional.....	56
4.2. Statul – principalul subiect al dreptului internațional.....	57
4.2.1. Conceptul de stat.....	57
4.2.2. Principiile suveranității și independenței naționale. Delimitări conceptuale.....	58
4.2.3. Tipuri și categorii de state.....	63
4.3. Organizațiile internaționale interguvernamentale.....	65
4.3.1. Definiția organizațiilor internaționale interguvernamentale	65
4.3.2. Clasificarea organizațiilor internaționale.....	67
4.4. Popoarele și mișcările care luptă pentru eliberare.....	71
4.5. Vaticanul	72
4.6. Ordinul Suveran Militar de Malta.....	73
4.7. Persoana fizică (individul) ca subiect de drept internațional.....	74
ANEXA 1. Carta Organizației Națiunilor Unite (Extras).....	76
ANEXA 2. Convenția Europeană privind recunoașterea personalității juridice a organizațiilor internaționale non- gubernamentale, Strasbourg, 24 Aprilie 1986 (Extras)	84
ANEXA 3. Tratatul între Sfântul Scaun și Italia, Laterano, 1929 (Extras).....	85

CAPITOLUL V

COMPETENȚELE STATULUI ASUPRA PERSOANELOR ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL.....	88
5.1. Considerații introductive privind populația	88
5.2. Instituția cetățeniei în studiul dreptului internațional.....	88
5.3. Considerații generale privind conflictele pozitive și negative de cetățenie.....	91
5.4. Dobândirea și pierderea cetățeniei.....	94
5.5. Cetățenia europeană.....	96
5.5.1. Considerații introductive.....	96
5.5.2. Cadrul legal.....	97
5.5.3. Cetățenia europeană conform Tratatului de la Lisabona	99
ANEXA 1. Convenția europeană cu privire la cetățenie, Strasbourg, 1997 (Extras).....	101

CAPITOLUL VI

REGIMUL JURIDIC AL STRĂINILOR ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL 107

6.1. Noțiunea de străin și regimurile juridice aplicabile	107
6.2. Regimul îndepărtării străinilor de pe teritoriul unui stat	109
6.2.1. Noțiunea și condițiile expulzării	109
6.2.2. Noțiunea extrădării	111
6.2.3. Clasificarea extrădării	115
6.2.4. Extrădarea activă și extrădarea pasivă	115
6.2.5. Extrădarea aparentă	117
6.3. Dreptul de azil	117
6.4. Regimul juridic al refugiaților	119
6.4.1. Sistemul O.N.U. privind protecția internațională a refugiaților	119
6.4.2. Reglementări regionale complementare și adiționale sistemului O.N.U. privind protecția internațională a refugiaților	120
6.4.2.1. Convenția Unității Africane din anul 1969	120
6.4.2.2. Declarația de la Cartagena din anul 1984	121
6.4.2.3. Politici și norme privind refugiații în Uniunea Europeană	122
6.4.3. Noțiunea de refugiat	124
6.4.4. Condiții privind recunoașterea statutului de refugiat de către Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați	125
6.4.5. Principiile universale ale protecției internaționale a refugiaților	129
6.4.5.1. Principiul nereturnării	129
6.4.5.2. Principiul nediscriminării	132
6.4.5.3. Principiul unității familiei	133
ANEXA 1. Convenția privind statutul refugiaților (Extras)	134

CAPITOLUL VII

TRATATUL INTERNAȚIONAL

7.1. Definirea, reglementarea juridică și funcțiile tratatului internațional	139
7.2. Evoluția istorică în România a reglementărilor privind tratatele internaționale	140
7.3. Elementele esențiale și accesorii ale tratatului internațional	142
7.4. Structura tratatului internațional	145
7.5. Clasificarea tratatelor internaționale	146
7.6. Denumirea tratatelor internaționale	148

CAPITOLUL VIII

AUTORITĂȚI CE DEȚIN COMPETENȚA DE A ÎNCHEIA

TRATATE ȘI ANALIZA PROCEDURII DE ÎNCHEIERE A TRATATELOR

INTERNAȚIONALE

8.1. Noțiuni introductive cu privire la încheierea tratatului internațional	151
8.2. Etapele încheierii tratatului internațional	151
8.2.1. Negocierea	151
8.2.2. Autentificarea textului	153

8.2.3. Exprimarea consimțământului de a deveni parte la tratat	154
8.3. Intrarea în vigoare a tratatului	156
8.4. Înregistrarea și publicarea tratatului	158
8.5. Rezervele la tratatele internaționale	159
8.6. Aplicarea tratatului în spațiu și timp	160
ANEXA 1. Legea privind tratatele (Extras)	162

CAPITOLUL IX

SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR INTERNAȚIONALE	177
9.1. Delimitări conceptuale privind noțiunea de diferend	177
9.2. Clasificarea mijloacelor de soluționare a diferendelor	178
9.3. Mijloace politico-diplomatice de soluționare a diferendelor internaționale	180
9.3.1. Negocierea	181
9.3.2. Bunele oficii.....	182
9.3.3. Medierea	183
9.3.4. Ancheta internațională	184
9.3.5. Concilierea internațională	186
9.4. Rezolvarea diferendelor internaționale prin intermediul mijloacelor jurisdicționale	188
9.4.1. Considerații introductive.....	188
9.4.2. Procedura arbitrajului internațional	189
9.4.3. Jurisdicția internațională	193
9.5. Rezolvarea diferendelor internaționale în cadrul organizațiilor internaționale	197
9.5.1. Considerații generale privind rolul organizațiilor internaționale în soluționarea diferendelor	197
9.5.2. Soluționarea diferendelor în cadrul Organizației Națiunilor Unite.....	198
9.5.3. Soluționarea diferendelor în cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa.....	198
ANEXA 1. Convenția privind concilierea și arbitrajul în cadrul Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, Stockholm, 1992 (Extras).....	201
ANEXA 2. Cererea Guvernului României către Curtea Internațională de Justiție (Extras)	209
BIBLIOGRAFIE	213